

verejných, rozhodovanie svojich volených zástupcov i smerovanie finančných prostriedkov, pochádzajúcich z daní občanov. Moc i masmédiá tento stav nízkej občianskej uvedomelosti a neinformovanosti priamo i nepriamo podporujú (skresľovaním, filtrovaním, deformovaním, utajovaním informácií, schematickým prístupom, používaním demagogických „argumentov“, diferencovaným prístupom k centrálnym masmédiám, obmedzovaním alternatívnych programov a informácií.

- Absencia pravdivých informácií o globálnych problémoch a trendoch a ich dôsledkoch na súčasnosť a budúcnosť SR. Absencia vzbudzovania aktívneho záujmu verejnosti o tieto problémy. Nedostatočný záujem o budovanie participatívnej spoločnosti, uplatňovanie prvkov priamej demokracie a pod.
- Od Novembra 89 sa nestihli vytvoriť nové spätné väzby, charakterizujúce občiansku spoločnosť a nová moc sa usiluje budovanie občianskej spoločnosti čo najviac brzdiť (príprava nového zákona o mimovládnych organizáciách, ktorá sa deje bez ich účasti).
- Rezervy zo strany mimovládnych ochranných organizácií, ktoré tiež neprejavujú to zaujatie za vec, ako napr. bratislavskí ochranári v čase Bratislavy/nahlas, nevyužívajú všetky možnosti, správajú sa neraz pasívne a nedostatočne efektívne. Sčasti aj vlastnou vinou sa vytrácajú z povedomia verejnosti.

Oblasť vzájomných súvislostí

Všetky spomínané prejavy a problémy by nepredstavovali takú hrozbu, keby pôsobili izolovane. Ich vzájomným spolupôsobením však vzniká synergický efekt, ktorý nás vŕha stále hlbšie do víru ekologickej, etickej, ale aj ekonomickej a sociálnej krízy. Environmentálne problémy sa tak významnou mierou zúčastňujú na rastúcej kríze našej spoločnosti.

Nová moc proklamovala svoju orientáciu na sociálne a ekologicky orientované trhové hospodárstvo. Nakoľko je súčasnosť orientovaná sociálne, to má možnosť posúdiť každý na vlastnej koži, nakoľko je orientovaná ekologicky, chceli naznačiť predchádzajúce riadky.

Záverčná poznámka

Niet pochýb o tom, že uplynulý rok priniesol v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia i určité pozitíva. Nie všetky subjekty sklamlali v tomto smere tak, ako nová vláda a parlament. Mohli by sme uviesť celý rad miest a obcí, mimovládnych organizácií, vedcov, umelcov a žurnalistov, učiteľov, pracovníkov štátnej správy, ale aj podnikateľov, hospodárskych pracovníkov a ďalších, ktorí urobili v okruhu svojej pôsobnosti pre životné prostredie veľmi veľa. Opäť sa však potvrdilo, že v zápase s opačne orientovanou spoločnosťou, a najmä mocou, sebaobetavejší jednotlivci či skupiny majú len malú šancu ovplyvniť celkovú podobu reality.

A celkom na záver ešte na margo azda - pre niekoho - nedostatočnej konkrétnej adresátov našej kritiky a prílišnej frekvencie zvrátnych zámen „sa“. Každé tvrdenie možno dokumentovať príkladmi.

Spoločnosť pre trvalo udržateľný život v SR

Spoločnosť pre trvalo udržateľný život v SR

Na ustanovujúcom valnom zhromaždení slovenskej časti Spoločnosti pre trvalo udržateľný život (STUŽ v SR) 5. mája 1993 v Bratislave sa zavŕšil proces konštituovania tejto organizácie, nadväzujúcej na činnosť česko-slovenskej STUŽ, založenej na jeseň 1992 v Prahe. Valné zhromaždenie schválilo stanovy a zvolilo predsedníctvo spoločnosti. Predsedom sa stal RNDr. Mikuláš Huba, CSc.

Spoločnosť pre trvalo udržateľný život je dobrovoľná mimovládna nezisková organizácia. Združuje odborníkov zaoberajúcich sa najmä environmentálnou problematikou, ako aj umelcov a publicistov, ktorých aktivity súvisia s hľadaním a presadzovaním ciest umožňujúcich dlhodobé prežitie človeka i všetkých ostatných foriem života na Zemi.

Medzi jej základné ciele patrí hlbšie poznanie vzťahov medzi človekom a prírodou, ľudskou spoločnosťou a jej životným prostredím. Aktivita členov sa bude orientovať na hľadanie ciest smerujúcich k trvalo udržateľnému spôsobu života, na hľadanie harmonického vzťahu medzi človekom a prírodou s cieľom zachovať život vo všetkých jeho najrozmanitejších formách s vedomím zodpovednosti voči súčasnej i budúcim generáciám ľudstva. Hľadanie a presadzovanie ľudských hodôt a spôsobov života, umožňujúcich trvalo udržateľný rozvoj schopností človeka by malo byť reálnou alternatívou voči kvantitatívnemu rastu, založenému na stupňovaní spotreby energie a hmotných statkov.

Ďalším cieľom spoločnosti je tvorba a presadzovanie koncepcií trvalo udržateľného spôsobu života na miestnej, regionálnej, národnej i globálnej úrovni. Chce prispieť aj k lepšej informovanosti verejnosti o stave životného prostredia i cestách riešenia vzájomne poprepájaných ekonomických, sociálnych a environmentálnych problémov.

V roku 1993 pripravujú STUŽ v SR a ČR (v spolupráci s ďalšími inštitúciami) odborné podujatia a projekty: Obnovenie vidieckej krajiny - podmienka trvalo udržateľného rozvoja, Perspektívy trvalo udržateľného spôsobu života v Európe, Pohraničné regióny a Trvalo udržateľné hospodárenie vo vidieckej krajine.

V záujme decentralizácie činnosti a bezprostrednejšieho pochoopenia problémov iniciuje STUŽ v SR vznik regionálnych organizácií a pomáha vzniku agentúr pre trvalo udržateľný rozvoj.

Vladimír Ira

„Čím podrobnejšie poznávame krajiny, ekologické systémy, čím sme vnímavejší a uvědomujeme si zcela automaticky i nejnepatrnější známky porušení. Chtěl bych skoro říct, že se chováme jako zkušený dirigent, kterému neunikne ani jediný falešný tón v orchestru. Tento způsob vnímání lze aplikovat také ve vědě, je pro vědu dokonce nezbytný.“

Konrad Lorenz